

Tiedotusvälineissä kerrotaan aina silloin tällöin huimapäisistä sotakirjeenvaihtajista, tyypeltä, jotka juoksentlevat maailman krllisipesäkkeissä pyssynpaukkeen perässä valokuva- ja videokamerat tanassa. Myös sarjakuvapiirtäjä Joe Sacco, 36, on käynyt kynineen ja pensseleineen Palestiinassa ja Bosniassa.

Harri Römpötti

"OLEN AINA PITÄNYT journalismista ja minulla on tutkintokin siitä. Sarjakuvia taas piirsin jo lapsena. Perinteisessä journalismissa haetaan usein yhtä kuvaa, joka tiivistäisi tilanteen sensaatiohakuisesti. Lavastetut uutisvalokuvat sota-alueilta ovat saaneet ikävää mainetta. Sarjakuvassa voi käyttää useita kuvia, eikä sensaatiota tarvita". Sacco pohtii.

Sacco ei vaikutaakaan adrenaalidiktioista kärsivältä seikkailijalta, vaikka onkin nimennyt yhden sarjakuva-albuminsa ironisesti War Junkiksi, sotanarkkariksi. Hän puhuu rauhallisesti ja asiallisesti pyrkimyksistään yhdistää sarjakuvaa ja journalismiä. Hän on julkaissut myös kaksi albumia Palestiinan matkoistaan ja työskentelee parhaillaan Bosnia-projektinsa kimpussa.

"Sarjakuvassa ei tarvita myöskään kameraa, joka tunnetaan usein tunkeilevaksi. Pelkkä kameran läsnäolo muuttaa helposti ihmisten käyttäytymistä. Kun Palestiinassa panee tv-kameran päälle, lapset alkavat heitellä solilaita kivillä, vaikka muuten olisi rauhallista."

"Sarjakuvan kanssa voi olla hiljaisempi ja intiimimpi. Sanotaan, että yksi kuva vastaa tuhatta sanaa. Silloinhan tuhat kuvaa kertoo suhteessa vielä enemmän. Sarjakuvalla voi todella kertoa, miltä jokin paikka näyttää. Siihen voi ladata huiman määrän visuaalista informaatiota."

"Sarjakuva on myös hyvin henkilökohtainen väline. Valokuva mielletään 'puhtaaksi' todellisuudeksi, mutta sarjakuvan graafinen ilmaisu tajutaan heti tekijänsä näkemykseksi. Suhde lukijaan on intiimimpi kuin tavallisessa journa-

lismissa ja siksi siihen luotetaan."

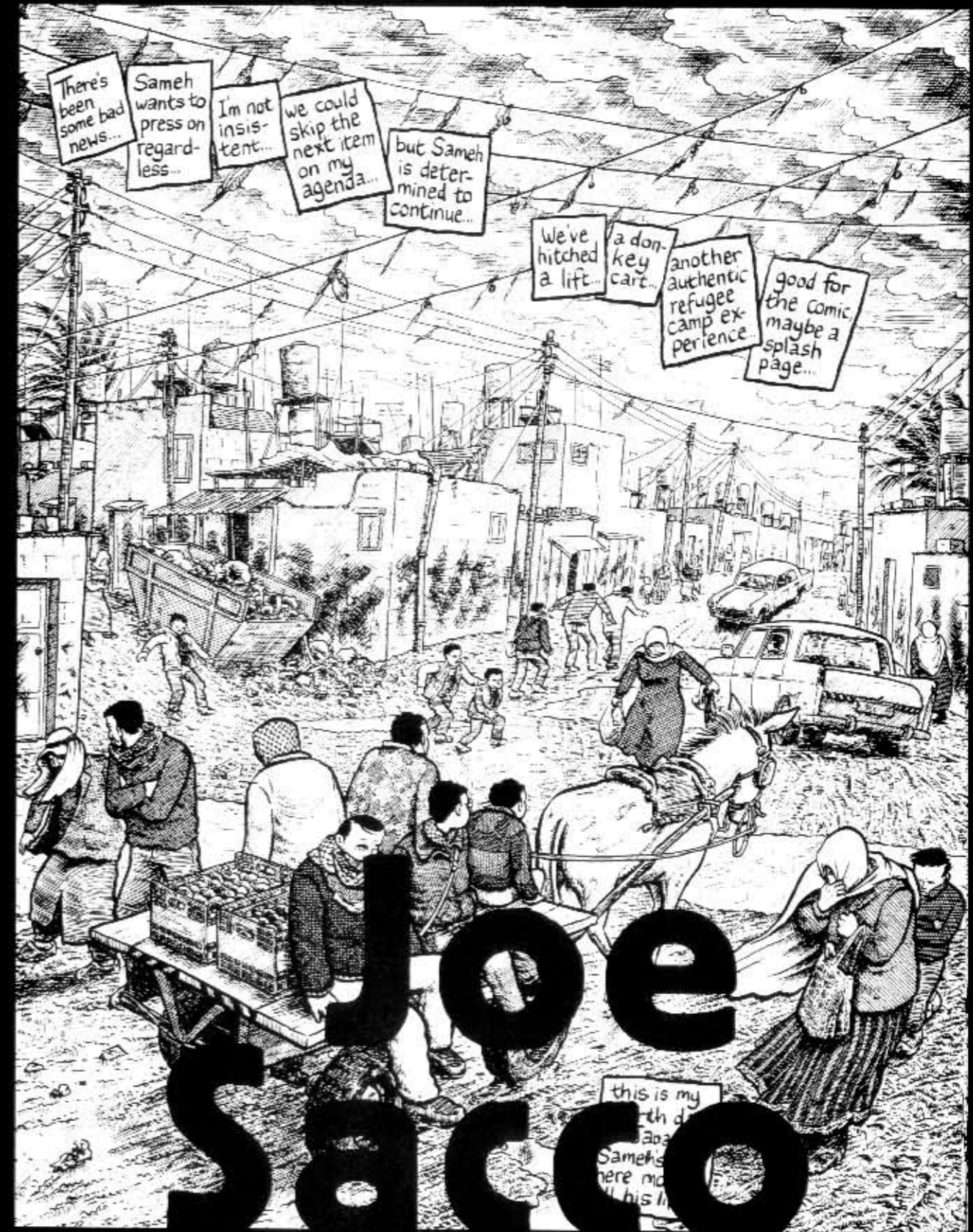
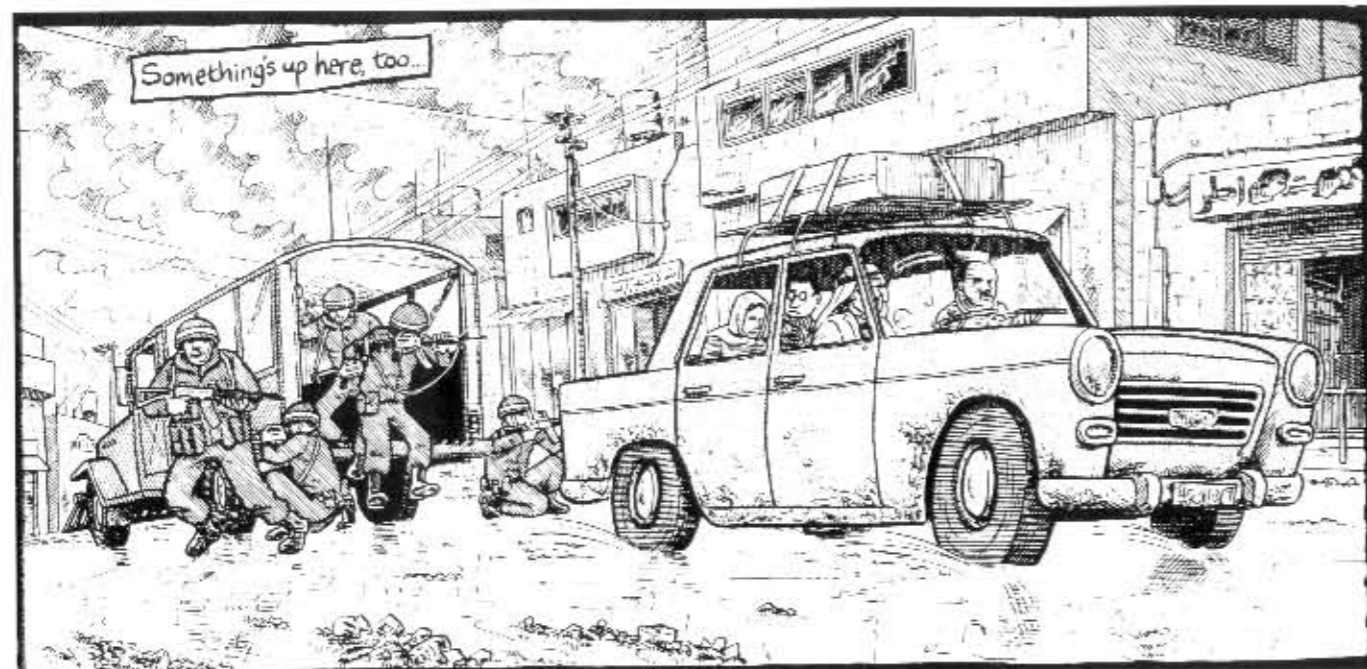
Sacco kierteli Israelissa ja miehityksillä alueilla kaksi kuukautta vuosien 1991 ja 1992 vaihteessa, asui paikallisten ihmisten luona, teki muistiinpanoja ja haastatteluja. Ennakoon hän ei tuntenut sieltä ketään, vaan turvautui aluksi lähinnä taksikuskien tietotoimistoon. Palestiine albumissa syntyy karu kuva miehittyjen alueiden todellisuudesta, israelilaisten julmuuksista.

Maltalla syntyneelle, Australian Melbournessa ja Yhdysvaltain Oregonissa kasvaneelle ja pitkin Eurooppaa matkustaneelle kosmopoliitille reissaminen oli tuttua puuhua. Hän on julkaissut aiemmin sarjakuvia muun muassa Euroopan kierrokseltaan. Maltalla hän on 80-luvun alussa tehnyt leipätyökseen romanttisia sarjakuvia tytöille, aivan uransa alkutaipaleella. Niinpä sarjakuvan tekeminen oli Saccolla mielessä jo Palestiinaan lähtiessään.

"Tiesin, että matkasta täytyy irrota jotain konkreettista. Muutenhan olisin ollut pelkkä tirkistelijä. Minua oli ympäröinyt amerikkalainen media, joka on enimmäkseen Israelin puolella. Minusta tuntui, että tiedonvälitys manipuloi mielipiteitäni ja se hermostutti. Tahdoin nähdä asiat itse ja tarjota näkökulman toiseltakin puolelta."

"Vastaanotto on ollut oikein myönteistä. Kotona Yhdysvalloissa arvostelut ovat kiitelleet. Minua on haastateltu kolmasti israeliläisiin lehtiin ja sielläkin kysymykset olivat vain kerran vähän aggressiivisia. Israelissakin on paljon valveutuneita ihmisiä ja siellä käydään kiivasta keskustelua."

Tammikuussa Angoulêmen sarjaku-

hakee sarjakuvajournalismilla vaihtoehtoista näkökulmaa uutisiin